

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

ПРОТОКОЛ

№ 75

На 4 юни 2018 г. се проведе заседание на **Обществения съвет към ЦИК**.

ПРИСЪСТВАХА: Тодор Гунчев – председател

Федерация на независимите студентски дружества

Стоил Цицелков – зам.-председател

Европейска асоциация за защита на човешките права в България

Велко Милоев – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Плевен

Надежда Гологанова – Гражданска инициатива за свободни и демократични избори

Стоил Стоилов – Асоциация за реинтеграция на осъдени лица

Стефан Манов – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Пловдив (по скайп)

Заседанието бе открито в 16 часа и 40 минути и председателствано от господин Тодор Гунчев – председател на Обществения съвет към ЦИК.

* * *

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Откривам заседанието на Обществения съвет, което беше след две отлагания.

В момента присъстват пет човека във фойето на ЦИК, където се събираме, и Стефан Манов по скайп,

Позволявам си първоначално да кажа, че за това заседание пак бяха изпратени напомнания, включително и Велко Милоев беше направил още един имейл, в който държеше всеки да си потвърди евентуално дали ще дойде или не. Мога да констатирам, че присъстваме, като каза Велко Милоев, само тези, които реагирахме по имейлите. Може би тази точка трябва да я обсъдим в точка разни. А може би трябва да предприемем някакви действия.

Д н е в е н р е д :

1. Актуална информация от срещата с председателката на ЦИК.

2. Разни.

В първа точка ще коментираме и проекта, както имахме на предишно заседание, договорка да актуализираме или да огледаме темите по проекта. Някой друг иска ли да предложи друго?

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Не. Аз мисля, че първа точка е достатъчно широка.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Приемаме дневния ред. Наложих се да присъствам на едно съдебно заседание и малко закъснях за срещата с председателката на ЦИК, която сега проведохме. Тя беше в състав – Стоил Цицелков и Велко Милоев. Поискахме да се видим с нея във връзка с темите, които няколкократно поставяхме, за да получим допълнителна информация. Ще си позволя да помоля Велко Милоев да даде малко повече информация от срещата, какво коментирахме и докъде стигнахме.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Започна срещата с председателката с това, че искаме да представим намеренията си и очакванията си за официалната среща с ЦИК. Едно от нещата, които искаме да

обсъдим с нея на тази официална среща е усещането, което имам и някои от нас имат, по различен начин може би, че отношенията между Обществения съвет и ЦИК не са в най-добрата си фаза.

Председателката ме изненада с още по-скептичен коментар по темата, че действително има негативни нагласи с членовете на ЦИК към Обществения съвет в момента. Каза, че някои членове смятат и това е от конференцията, че конференцията умишлено е била организирана, като участници в дневен ред по един манипулативен начин, който не се харесва на ЦИК. И в същото време председателката поддържа идеята да имаме официална среща, на която да се опитаме да поговорим по тази тема. Това го виждам като шапката на бъдещата среща.

По техническата страна. Беше изпратен един имейл от Тодор Гунчев в изпълнение на наше предишно решение, с което се иска публикацията на този пакет от материали и са искали тази среща в периода 11 – 15 юни. Който е погледнал стенограмата на ЦИК от миналия вторник е видял, че е била представена стенограмата. И са решили, поради значителния обем на материала, да изчакат председателката да се върне и да го погледне и тя. Тази тема ще бъде обсъждана в четвъртък. Като моето впечатление от реакцията на госпожа Алексова е, че тя не вижда проблем с тези материали. Много от тях са гледани, те са официални и т.н. Този проблем може да очакваме, сега в четвъртък да бъде положително решение на ЦИК.

По втората точка от имейла на Тодор за това съвещание. Председателката е за такава среща. Тя също иска да се направи опит да се подобрят отношенията между ЦИК и Обществения съвет и смята, че за този период ще има такава среща 11 – 15 юни. Чакаме дата.

По проектите каза, че това е едно от нещата, които много силно я интересуват.

Имах чувство, че не беше скоро освежавала паметта си с този материал, който е обемист наистина. Започнахме да ги

възстановяваме. Точно в този момент и Тодор дойде. И в един разговор стигнахме до идеята, не да се доработва сега. На тази среща с ЦИК да представим пет, шест теми накратко. Като разбира се по всяка от тях си остава писания материал на този етап. Какво целим, какво ще действаме, ресурсите, колко хора, колко време и т.н. Трябва да дадем акценти. Ако искате ще ги мина по реда, по който ги минахме ние. Чувалите, както се изрази председателката. Спорна тема, различни мнения в ЦИК. Засега по скоро да не я предлагаме. Жалбите.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: За чувалите каза по скоро в края.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Моето лично мнение е да останат пет, шест теми за устно представяне. Пакетът е от десет.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Като се предлагат много идеи малко се размиват.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Да започнем само с тези устно представяне, за които имаше положителна реакция на тази неформална среща. За жалбите тя каза, че ги интересува анализа на различни прокурорски и съдебни практики. Ти имаш някаква готовност надявам се.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Разбира се.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Правната рамка на референдумите на този етап не. Канали за разяснителната кампания чудесно, но трябва да уточним какво предлагаме. На Дончо Пачиков от материала някакво резюме, защото е най-голямото парче от този пакет.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Мога да предложа, това което е за информационните канали, това което е за сборника, това което е информационния форум, тези три теми да се обединят в една. Трябва да има обща презентация, на която да се представя нещо като информационна платформа с възможност за форуми и нещо като онлайн библиотека с информация към която може да добавим някакъв информационен меморандум или поне да съдействаме да бъде изготвен този информационен меморандум. Мисля, че е реално

да стане. Защото по този начин първо, ние ще имаме някаква трибуна, по която ще се получава информация не само от нас.

Второ, ще имаме възможност да качим информацията, която считаме за важна.

Трето, от там може да тръгнат тези неформални канали, допълнителни информационни канали, които и Дончо искаше да включим за повишаване, доколкото знам информираността като цяло, ако не възразявате.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Избирателни списъци да. Имах чувството, че първоначалната реакция беше скептична. Но като подхвърлих, че основна идея е да се противодейства на недоверието в изборния процес като цяло със спекулациите за голямото разминаване между числата, този аспект беше намерен за важен и атрактивен. Така че Надя, ако ти искаш да се подготвиш и на официалната среща да представиш тази тема, защото тя е доста разгърнато представена. Всеки от нас ще каже пет, десет изречения и започва дискусия. Обучителното звено и темата за изследване на структурата на изборната администрация. Ще има интерес. Не че ще започнат тук да си правят разгърнат секретариат, защото няма къде да ги сложат хората. Но би било полезно да има такава сравнителна информация.

Стигам до последното, не по реда по който разговаряхме, защото и нашия разговор се местеше от тема на тема. Казахме на председателката, че отдавна обсъждаме как да се влее малко свежа сила в Обществения съвет. Две неща ни спират сега. Първо, че ги няма нашите продукти на сайта. Някой външен не може да види какво работим. Надяваме се до следващия четвъртък този въпрос да бъде положително решен.

Втората пречка, че не ни е удобно да каним гости във фойето. Тя каза да поставим този въпрос на официалната среща. Тоест, подкрепи ни да го поставим ние. Контекста ви е известен. Предполагаме, че проблема със сградата на ЦИК остава нерешен. Не само нерешен, но няма някаква близка перспектива.

Да резюмирам. Да, среща ще имаме. Основните теми ще бъдат общо взето комуникацията между Обществения съвет и ЦИК, проектите и ще повдигнем въпроса за помещението за Обществения съвет. Заключихме, че това е достатъчно. Бях предложил първоначално да имаме една тема и да питаме ЦИК, докде е стигнал проекта с дистанционното електронно гласуване. Председателката ни посъветва да го оставим за малко по-нататък, за да може основния акцент да бъдат тези неща, които ги казах. Това беше. Ако искате някакви уточнения от мен.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Единственото, което искам да добавя е по отношение на залата. Буквално думите й бяха: Да, знам.

Общо взето на всяка една среща, която ние сме имали, сме поставяли този въпрос. Колкото пъти аз съм се виждал с нея съм поставял един единствен въпрос винаги и постоянно. И то е било за това, че не е удачно да се събираме във фоайето. Затова започнах настоящия протокол днес с това, че се събираме за пореден път във фоайето. Мисля, че е назряло наистина времето да го поставим официално пред ЦИК.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Както сме говорили, да се възстанови практиката членове на ЦИК да участват в заседанията.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Винаги сме твърдели, че може да ползваме залата на ЦИК, но от друга страна не е удачно, защото това са им работните места и за мен не е приемливо като теза. Общественият съвет да е отделно. Дори да е едно бюро в някаква зала, но да има място където да се заседава.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Ако те ни го предложат не бива да го отхвърляме. На тези наши заседания, на които ще каним гости в ден, в който ЦИК няма заседание. Ще бъде много престижно да сме в залата, където ЦИК заседава. Не бива да отказваме, ако ни бъде предложено.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: По темата, за вливане на нова сила. Нас в момента нищо реално не ни спира. Ако не възразявате да вземем решение и на следващия Обществен съвет да помислим кой

да поканим, как да действаме и да вървим по график. Сега е средата на юни и аз твърдя, че след 1 – 2 юли, средата на юли до началото на м.септември не виждам възможност за никаква активна дейност.

Аз си спомням, че може би половината от времето, когато сме разисквали проекта, общо взето се разискваше по отношение на списъците между Надя и Стефан Манов. Така ще ме извините, но двамата се разберете кой точно ще представи темата и как ще се представи темата за списъците.

СТЕФАН МАНОВ: Аз няма как да я представя. Няма да съм на място.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Не може ли да стигнете до някакъв консенсусен вариант, в който да няма някакво съдържащо в себе си твърдение, а по скоро да е по отношение на изготвянето на анализ. Мисля, че и двамата сте за, да се задълбае тази тема и да се излезе с някакъв анализ накрая, а не със сега твърдение, че има или няма проблеми.

СТЕФАН МАНОВ: Консенсусът го намерихме някъде в текста, така че той е оставил отворени врати да се работи. Това което каза Велко, че действително за ЦИК най-важното е резултата да тушира общото подозрително настроение към тази тема. Този ъгъл на представяне би заинтригувал ЦИК. Но този ъгъл на представяне не е по сърце на Надя. Трябва да се представи чисто и просто фактологично. Констатираме това и това и искаме да работим върху тази тема, за да се даде светлина върху тези процеси. Да се обогати информацията, която е налична. И евентуално там както са целите, да се направят популярни начини за комуникиране. Според мен може Надя с две изречения да го каже.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз мисля, че понякога и фактологичното изреждане на нещата съдържа в себе си препратка към някакво твърдение. Възможно ли е Надя и ти до следващата седмица да стигнете до някакво представяне между пет и десет изречения, което съдържа в себе си същността на проблема. Да каже имаме такъв казус и затова смятаме да направим това и това и

накрая да се стигне до някакво заключение, без да съдържат твърдение. Двамата които сте най-наясно в Обществения съвет с тази тема сте вие.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз искам да подкрепя Тодор, че наистина в случая става дума за подготвянето на една кратка устна презентация. С пет изречения няма да стане. Защото този документ ще стане един от дългите, точно като резултат от търсенето на консенсус. Примерно да е една страничка. Целта е да се започне позитивно дискусията. Като започне дискусията може да кажат, нищо не искаме. А може да кажат, да добре и самото проучването да разшири аспекта. Като започнеш едно проучване не си в рамки.

Първата цел ще бъде една положителна дискусия върху пет, шест теми. След като видим как ще мине тази дискусия, вероятно ще трябва пак да пишем.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Първо, съгласен съм със това, което каза Стоил. Това което каза Велко важи за всички теми. Това което ние представяме първо трябва да е конспектирано и да синтезира идеята, която имаме. В процеса на дискусия, ако трябва ще обясним какво точно се има предвид и в следствие със сигурност ще трябва да вземем предвид какво точно ще каже ЦИК и забележките му. Защото това, което е важно да споменем, че изхода от тази среща, изхода от нашето проектно предложение е в две насоки.

Първото е това, което може да подадем като бенефициент ЦИК в „Добро управление“ или някъде другаде.

Второто е това, което те могат да направят със собствен бюджет, който ще решат, че е хубаво да се прави и ще се доразработи. Тоест ние и в двата случая трябва да сме в синхрон с това, което те имат като разбиране от идеята какво точно се случва. И Общественият съвет и ЦИК трябва да избираме едно и също нещо. Със сигурност ще трябва да вземем предвид техните забележки. Това имам предвид.

Може да разчитаме на вас двамата. Аз съм малко пунктуален и държа на изрично потвърждение от вас.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ние в крайна сметка мисля, че го бяхме избистрили окончателния вариант на текста. Така че ако се вземе и частично се съкрати малко и се прочете.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Всички трябва да си освежим какво сме писали.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Като започне дискусиата всеки от нас ще погледне пълната разработка.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: По тази тема изчерпахме за предложенията.

СТЕФАН МАНОВ: Все пак ми се струва, че темата за невалидните бюлетини колкото и да не им се харесва на ЦИК е наша тема от повече от три години, преди още ние всичките, които в момента участваме, да сме били членове на Обществения съвет. И ми се струва, че поради тази причина, ние трябва да си отстояваме тези константни неща. И трябва да се повдигне, като начина може да бъде мек. Да се каже, че нашия интерес продължава да е в тази област и че смятаме за необходимо да се работи. Но нека да се чуе на една официална среща, че това не е било приумица, а сме посветили и време и енергия, лично и аз и Надя е работила и Велко Милоев помогна при редакцията на тази част. Някак си ми се струва, че колкото и да е чувствителна трябва да бъде повдигната. Аз съм убеден, че може да бъде повдигната по мек начин и да остане в стенограмата.

СТОИЛ СТОИЛОВ: Подкрепям.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Трябва да си разпределим. Да се каже с пет изречения какъв е смисъла и е важно това нещо. Както казва Стефан, по-добре меко, но да го поставим, за да го има в протокола.

СТЕФАН МАНОВ: Дори бих подсказал акцента, ъгъла на представяне. Той е чрез озвучаване на типовете невалидност, да се фокусира, насочи както информационната кампания към

избирателя, така и обучителната кампания към членовете на ЦИК, с цел избягване на тези типове невалидност. Не да кажем, че ние искаме да броим гласовете и да видим кого излъгаха, а ние да кажем, че имаме нужда да подобрим обучението както на избирателя, така и на администрацията, в случая ЦИК имам предвид и затова предлагаме този анализ. И това най-безболезнено според мен би било възприето.

СТОИЛ СТОИЛОВ: Въпросът беше почти решен. Цветозар беше написал методика. Още с Антоанета Цонева след онези избори с 6,2 независими бюлетини писахме писмо. Ще кажем, че това нещо е лошо.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Много ясно ни беше казано, че тази тема в ЦИК има дълга и не лека история.

СТОИЛ СТОИЛОВ: Ще я повдигнем да остане в протоколите.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Но, накрая.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Друго имате ли по тази тема, по проектните предложения, което да кажем? Аз ви моля всеки да прочете това, което сме писали, кореспонденцията и нещата, които сме говорили или нещата, които сме чели тогава. Аз лично това смятам да направя.

Ако сме приключили с тази тема, аз имам още две теми.

Първо, вземем решение всеки да го осъвремени и да се подготвим за следващата седмица за среща, която да ни бъде потвърдена от ЦИК.

Второто решение, започваме подготовка за канене на нови евентуални членове на Обществения съвет, за което фокусираме дата примерен ден сряда, да ползваме залата на ЦИК. Всеки да предложи тип хора, които каним, тип организации или те трябва да са само организации, които са наблюдатели или каним хора, които не участват в работата.

СТОИЛ СТОИЛОВ: Имаше един шорт-лист. Румяна Дечева водеше тази тема докато беше председател на Обществения съвет.

Тя ни беше информирала още преди Тодор Гунчев да стане председател, че от различни имейли, от различни регистрирани за избори наблюдатели бяха отговорили четири. Имахме едно наше решение да започнем с тези четири, което не значи само те. Такъв списък имаше вече.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Нека да го видим и за следващия път да го коментираме конкретния списък. Според мен да направим някакъв план и да започваме да каним поетапно. Някой ще поканим и няма да дойде.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Както виждате много сме малко. Намаляхме. Трябва нещо да се направи.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Това, което аз искам да ви предложа като втора точка в тази тема. Ще си позволя да кажа нещо малко може би неприятно. Изключително е демотивиращо когато влагаш усилията си за нещо и получаваш безразличие от другата страна. На мен, а предполагам и на всеки един от вас, който е тук в момента, не му е приятно, когато е сметнал, че нещо е важно и това нещо е Обществения съвет и работата тук и отделя време и усилия, за да дойде до тук и да види незаинтересованост. Според мен може би има някаква грешка в нас. Може би недостатъчно информираме хората и организациите, които са членове. Така че предлагам да изпратим една покана до самите организации, че самите техни представители напоследък не участват активно, ако искат да излъчат и резервен свой представител или да ги поканим тях на среща и да коментираме съответно бъдещата дейност.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Аз съм съгласен.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз ви предлагам да пиша един имейл, в което да направя напомняне, че те са членове на Обществения съвет и напоследък няма тяхно участие. И да попитам поради каква причина и ако е необходимо да направим среща или да излъчат резервен свой представител, който да взема по-активно участие. Защото към настоящия момент се оказва, че от 14 са шест човека.

Това исках да ви кажа като трето евентуално решение и второ по тази тема.

Кажете вие, ако нещо предлагате?

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз предлагам да се фокусираме върху тази среща. Тя ще ни даде насока за мислене и по тази тема. Допускам, че като Обществен съвет участието може да стане по-интересно, ако примерно одобрят две, три теми. Някаква конкретика, а не само стоим и си говорим хубави неща, които не се случват. Това според мен ще е полезно. Това може да им го кажем.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Мислите ли, че е хубаво тази справка, която правихме за евентуално наше участие, наши експерти в изборите, ние тогава им я дадохме за три месеца. След това им да дадохме за втори три месеца. Смятате ли, че е редно да им подготвим и на самата среща да им кажем, ето следващата справка и ние си потвърждаваме интереса. Ако смятате, че някъде може да се включим като експерти.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз имам много категорично мнение по този въпрос, на база на неформалния разговор с председателката, че това може да ги попитаме, ако мине изключително добре първата част на официалната ни среща.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Тоест да го задържим за момента. Има логика в това.

Закривам заседанието.

(Закрито в 17,15 часа)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Тодор Гунчев

Стенограф:

Силвия Михайлова